

Brusel 7. března 2018
(OR. en)

6911/18

CO EUR-PREP 16
POLGEN 25
ECOFIN 215
UEM 76
SOC 126
EMPL 93
COMPET 139
ENV 162
EDUC 92
RECH 100
ENER 96
JAI 204

POZNÁMKA

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Evropský semestr 2018: Doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny – předání Evropské radě

Delegace naleznou v příloze znění doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny.

Rada pro obecné záležitosti, jejíž zasedání se bude konat dne 20. března 2018, se vyzývá, aby doporučení v souladu s čl. 121 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) předala Evropské radě. Rada přistoupí k formálnímu přijetí znění uvedeného v příloze poté, co Evropská rada v souladu s čl. 121 odst. 2 SFEU projedná své závěry o tomto znění.

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

týkající se hospodářské politiky eurozóny

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 136 ve spojení s čl. 121 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy², a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25.

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Hospodářský růst v eurozóně pokračuje a rozšiřuje se do stále více zemí. Oživení je v rostoucí míře taženo domácí poptávkou, přičemž rozhodujícím faktorem růstu a zvyšujících se investic je soukromá spotřeba. Zaměstnanost v roce 2016 a v prvním pololetí roku 2017 dále rostla. Míra nezaměstnanosti se významně snížila, ačkoli je stále vyšší než v roce 2008. Oživení v eurozóně nicméně vykazuje oslabenou jádrovou inflaci a nízký růst mezd, velký přebytek běžného účtu a i přes určité zlepšení přetrvávající nízkou úroveň investic. Zejména nízký růst mezd je zřejmě způsoben přetrvávající stagnací trhu práce v některých zemích, očekáváním nízké inflace, které se promítá do vyjednávání o mzdách, a nízkým růstem produktivity. Reálné příjmy domácností se zvýšily, ale v mnoha zemích zůstávají pod úrovní roku 2008. Přetrvávají rozdíly mezi zeměmi eurozóny, pokud jde o HDP na obyvatele a míru nezaměstnanosti. Míra dlouhodobé nezaměstnanosti a nezaměstnanosti mladých lidí je stále velmi vysoká, přičemž je i nadále v několika členských státech vážným problémem chudoba, sociální vyloučení a nerovnost.
- (2) Celkově se na základě hodnocení hospodářských ukazatelů eurozóny ukazuje, že je žádoucí dále podporovat poptávku, investice a růst mezd, aniž by vzniklo riziko vyvolání inflačních tlaků, při současné podpoře obnovování vnitřní a vnější rovnováhy, hospodářské a sociální konvergence a zvyšujícího se potenciálního růstu. Zároveň je nutno pozorně sledovat známky nově vznikajících nerovnováh, např. na trhu s bydlením v některých členských státech³.

³ Viz zpráva mechanismu varování 2018.

- (3) V eurozóně přetrvávají významné nerovnováhy. Zatímco mezi zeměmi, které jsou čistými dlužníky, bylo dosaženo značného pokroku, pokud jde o nápravu externí nerovnováhy, některé věřitelské země stále vykazují velké přebytky běžného účtu, což odráží obecný deficit agregátní poptávky. Z toho vyplývá přebytek eurozóny ve výši 3,3 % HDP v roce 2016, který má podle očekávání klesnout na 2,9 % HDP v roce 2019. Čisté investiční pozice nejvíce zadlužených členských států vůči zahraničí se zlepšují jen pomalu, a je tedy zapotřebí se nadále soustavně zasazovat o obnovení rovnováhy. Země s dlouhodobě velkými schodky běžného účtu mají stále vysoce záporné čisté investiční pozice vůči zahraničí, které jsou obecně spojeny s vysokým soukromým nebo veřejným zadlužením a způsobují jejich zranitelnost. Zároveň je také v zemích s velkým přebytkem běžného účtu nezbytné podpořit domácí poptávku a potenciální růst, a tím napomoci obnovení rovnováhy v eurozóně.
- (4) Růst mezd a vytváření pracovních míst přispívají k hospodářskému oživení v eurozóně tím, že podporují agregátní poptávku, snižují nerovnosti a pomáhají zajistit vysokou životní úroveň v této oblasti. Účinné mechanismy stanovování mezd by měly zajistit diferenciaci mezd v závislosti na dané zemi, na základě konkrétních podmínek v tom kterém odvětví a s patřičným přihlédnutím ke změnám v produktivitě. Proces obnovení rovnováhy v eurozóně by pomohlo urychlit provedení strukturálních reforem, které zvýší produktivitu, a zlepšení kvality a složení veřejných výdajů s ohledem na podporu investic ve všech zemích, podporu růstu mezd při současném respektování úlohy sociálních partnerů a silnější dynamiky poptávky v zemích, které jsou čistými věřiteli, a realizace prováděcích opatření, která zbrzdí růst jednotkových nákladů práce v zemích, jež jsou čistými dlužníky, a mají za cíl zlepšit jejich konkurenceschopnost.
- (5) Pro zajištění výrazného a udržitelného hospodářského růstu je zcela zásadní soudržnost a vyváženost celkové kombinace makroekonomických politik eurozóny, včetně měnové, fiskální a strukturální politiky. V posledních letech byly v rámci měnové politiky použity nové nekonvenční nástroje k dosažení střednědobého inflačního cíle ECB, což mělo rovněž podpořit růst a tvorbu pracovních míst. Nastavení měnové politiky a hospodářský vývoj si žádají zaměření na fiskální a strukturální politiky. Na podporu růstového potenciálu našich ekonomik je zapotřebí vhodných fiskálních politik a zaměření na strukturální reformy.

- (6) Těsná koordinace vnitrostátních fiskálních politik, která se opírá o společná pravidla, má zásadní význam pro to, aby bylo nalezeno vhodné celkové nastavení fiskální politiky eurozóny a zajištěno řádné fungování měnové unie. Společná fiskální pravidla jsou nastavena tak, aby se zaměřovala na udržitelnost dluhu na úrovni členských států a zároveň poskytovala prostor k makroekonomické stabilizaci. Nastavení fiskální politiky v členských státech a na celkové úrovni eurozóny musí tudíž rovnovážným způsobem zohledňovat cíle zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí členských států a krátkodobé makroekonomické stabilizace na úrovni zemí i eurozóny. Ve světle současného širokého hospodářského růstu v eurozóně, byť s přetrvávajícím dědictvím krize v některých oblastech, se v roce 2018 jeví stále vhodné široce neutrální fiskální nastavení na agregátní úrovni pro eurozónu. Je nezbytné zajistit vhodnou diferenciaci fiskální stimulace v členských státech eurozóny a zohlednit při tom fiskální prostor a účinky vzájemného působení mezi jednotlivými zeměmi. Zlepšení hospodářských podmínek zároveň vyžaduje opětovné vybudování fiskálních rezerv při současném pokračujícím posilování růstového potenciálu našich ekonomik.
- (7) V případě, že by se rozhodujícím způsobem zlepšila skladba a řízení vnitrostátních rozpočtů na příjmové i výdajové straně, mimo jiné přesunutím zdrojů na hmotné i nehmotné investice, dlouhodobě by vzrostl dopad růstu veřejných rozpočtů a zvýšila by se produktivita. Zlepšené fungování vnitrostátních rozpočtových rámců a dobře řízené přezkumy výdajů podporují úsilí o dosažení věrohodných a na růst orientovaných fiskálních politik.
- (8) Správně navržená struktura zdanění má zásadní význam pro podporu růstu a zaměstnanosti a je příspěvkem ke zmírnění nerovností. Základem pro vytvoření efektivnějších a spravedlivějších daňových systémů je zjednodušení a modernizace daňových systémů, zabránění daňovým podvodům a únikům a řešení problému vyhýbání se daňovým povinnostem. Mohou se tak uvolnit prostředky na veřejné investice a mimo jiné na vzdělání a zdravotní péči a podpořit celkové investice, kvalitní zaměstnanost a hospodářskou a sociální konvergenci. Především opatření proti agresivnímu daňovému plánování jsou naprosto nezbytná pro zajištění příjmů sektoru vládních institucí, zabránění narušování hospodářské soutěže mezi firmami, zachování sociální soudržnosti a boj proti rostoucím nerovnostem. K boji proti vyhýbání se daňovým povinnostem by přispěl společný konsolidovaný základ daně z příjmů právnických osob, který by zároveň zlepšil jednotný trh pro podniky.

- (9) Strukturální a institucionální podmínky trhu práce a trhu výrobků a dobře fungující veřejné správy jsou důležitými předpoklady pro odolnost ekonomiky, jakož i pro cyklickou, reálnou a sociální konvergenci v členských státech eurozóny. Odolné hospodářské struktury zabraňují tomu, aby otřesy měly významné a dlouhotrvající dopady na příjmy a zaměstnanost v členských státech a v eurozóně. Snižují tak hospodářské výkyvy a zajišťují příznivé prostředí pro udržitelný růst podporující začlenění. Budou-li strukturální reformy, zejména reformy, které jsou členským státům uloženy v individuálních doporučeních, při své realizaci lépe koordinovány, může to v členských státech vést k příznivému vzájemnému působení a posílit příznivé dopady těchto reforem.
- (10) Dobře fungující trhy práce a systémy sociální ochrany jsou důležitým základem pro hospodářský růst podporující začlenění, pro snížení nerovností a pro odolnost ekonomik členských států a eurozóny jako celku. Pro dosažení větší konvergence v této oblasti stanovuje *evropský pilíř sociálních práv*, který byl vyhlášen Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017, dvacet základních principů rozdělených do tří hlavních kapitol: i) rovné příležitosti a přístup na trh práce, ii) spravedlivé pracovní podmínky a iii) sociální ochrana a začleňování.
- (11) I přes dosažený pokrok v reformách na zlepšení adaptability trhů práce přetrvávají v eurozóně značné rozdíly, jež i nadále představují problém pro její hladké fungování. Správně navržené politiky v oblasti trhu práce, které jsou plně integrovány se systémy sociální ochrany, mohou podpořit přechody na trhu práce a znovuzačleňování, snížit segmentaci trhu práce, zajistit účinnou automatickou stabilizaci a prosazovat rovné příležitosti pro všechny a hospodářskou a sociální konvergenci. Správně navržená úprava pracovní doby může přispět ke zmírnění otřesů. Účinné a včasné aktivace nezaměstnaných, kteří jsou schopni zapojit se do trhu práce, lze dosáhnout poskytnutím individualizované podpory při hledání zaměstnání, odborné přípravy a rekvalifikace při současné ochraně osob, které nejsou schopny se zapojit. Nové formy zaměstnávání a nové typy smluv, které se v poslední době objevují, s sebou nesou problémy spojené s jistotou zaměstnání a sociální ochranou. Vzhledem k těmto okolnostem musí právní předpisy na ochranu zaměstnanosti zajišťovat spravedlivé a důstojné pracovní podmínky pro všechny pracovníky.

- (12) Účinné systémy sociální ochrany jsou zásadní pro podporu inkluzivních trhů práce, zajišťují odpovídající podporu příjmu a vhodnou sociální podporu prostřednictvím přístupu ke kvalitním službám. Dalším klíčem k posílení účasti na trhu práce jsou důchodové reformy a politiky zaměřené na sladění pracovního a soukromého života. Měla by být odstraněna zbytečná omezení pracovní, odvětvové a geografické mobility pracovníků v zaměstnání a systémech sociální ochrany.
- (13) Přístup k vysoce kvalitnímu vzdělání a odborné přípravě je zásadní pro zajištění rovných příležitostí a řešení nesouladu mezi nabízenými a požadovanými dovednostmi. Dostatečné investice do lidského kapitálu prostřednictvím systémů vzdělávání a odborné přípravy, které zkvalitňují celoživotní učení a zajišťují, aby úrovně dovedností odpovídaly současným a budoucím potřebám trhu práce, musí hrát rozhodující úlohu při zlepšování přizpůsobivosti ekonomiky a reálné konvergence v dlouhodobém horizontu. Investice do dovedností kromě toho, že zajišťují sociální začleňování a mobilitu, mohou být i hnacím motorem inovací a zvyšování produktivity a konkurenceschopnosti.
- (14) Reformy trhu s výrobky, které zvyšují konkurenci a reformy, které zlepšují podnikatelské prostředí a kvalitu institucí (včetně účinného soudnictví, které usnadňuje vymahatelnost smluv), podporují ekonomickou odolnost členských států a eurozóny jako celku. Další integrace jednotného trhu se ukázala být hlavním motorem růstu a konvergence mezi členskými státy. Jednotný trh má stále značný nevyužitý potenciál a pro jeho dokončení je zapotřebí dosáhnout významného pokroku. K tomu, aby bylo možné těžit z výhod jednotného trhu, má klíčový význam rovněž včasné uplatňování a lepší vymáhání stávajících právních předpisů. Jednotný trh služeb (včetně finančních, digitálních, energetických a dopravních) představuje úkol, který stále čeká na vyřešení. Pozornost je však nutno věnovat i trhům se zbožím, aby se zabránilo potenciální segmentaci trhu. Jednotný digitální trh by měl přispět k dokončení právního prostředí k urychlení digitalizace hospodářských činností jako nezbytného kroku ke zlepšení výkonnosti trhů s výrobky a konkurenceschopnosti v celosvětovém měřítku. Společným cílem proto i nadále zůstává dokončení a provedení jednotlivých strategií pro jednotný trh.

- (15) I když se celková odolnost bankovního sektoru eurozóny od krize zvýšila a bankovních úvěrů opět přibývá, sektor zůstává zranitelný, a tímto problémem je nutno se zabývat. Banky se potýkají s nízkou ziskovostí. Potřeba přizpůsobení bankovních podnikatelských modelů, prostředí nízkých úrokových sazeb a rostoucí konkurence ze strany jiných způsobů financování vyvíjejí neustálý tlak na ziskovost bank. Pro zajištění jejich dlouhodobé udržitelnosti je tak zapotřebí další úsilí. Podíl úvěrů v selhání se téměř ve všech významněji dotčených členských státech eurozóny stabilizoval nebo vykazuje klesající tendenci, nicméně pokrok je i nadále pomalý a nerovnoměrně rozložený mezi bankami. Vysoký podíl úvěrů v selhání omezuje schopnost bank poskytovat úvěry, transmisi měnové politiky, jakož i přizpůsobivost ekonomiky. Je rovněž zdrojem zranitelnosti bankovního systému jako celku a je třeba se jím zabývat na úrovni EU i jednotlivých členských států, jak je uvedeno v akčním plánu, který schválila Rada v červenci roku 2017. Jak bylo oznámeno ve sdělení Komise o bankovní unii ze dne 11. října 2017, Komise v současné době pracuje na komplexním souboru opatření ke snížení stávajícího počtu úvěrů v selhání, jakož i snížení rizik nárůstu takových úvěrů v budoucnosti.
- (16) Posílení institucionální struktury hospodářské a měnové unie (HMU) prioritně vyžaduje dokončení bankovní unie a další pokrok v oblasti v unie kapitálových trhů. Při vytváření bankovní unie byl zaznamenán významný posun vpřed, jejího dokončení však dosaženo nebylo. V souladu s plánem z června roku 2016 stanoveným v závěrech Rady ze dne 16. června 2016 má pokračovat práce na dokončení bankovní unie v oblasti snižování a sdílení rizik, včetně vytvoření evropského systému pojištění vkladů a zprovoznění společného mechanismu jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí nejpozději do konce přechodného období fondu, jak je definováno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 806/2014. Nedávné sdělení Komise o dokončení bankovní unie se pokouší vytyčit cestu, jak dosáhnout dohody o dokončení bankovní unie. Musí pokračovat úsilí o další snížení rizik a zlepšení řízení rizik v bankách. V této souvislosti je naprosto nezbytné urychleně usilovat o dohodu ohledně regulačního balíčku, který navrhla v listopadu roku 2016 Komise, jakož i o další pokrok při snižování úvěrů v selhání a pracovat na pokroku při sdílení rizika v souladu s plánem Rady pro hospodářské a finanční věci z června roku 2016.

- (17) V bílé knize Komise o budoucnosti Evropy jsou nastíněny možné scénáře budoucnosti Unie. Komise dále přispěla řadou diskusních dokumentů, mezi nimi i diskusní dokument o prohloubení HMU, vycházející ze zprávy pěti předsedů, v němž je navržena celková vize a rozložení kroků pro dokončení architektury HMU. Komise předložila na podzim roku 2017 další návrhy.
- (18) Výbor pro zaměstnanost a Výbor pro sociální ochranu byly konzultovány ohledně aspektů tohoto doporučení týkajících se zaměstnanosti a sociální oblasti,

DOPORUČUJE, aby členské státy eurozóny v období 2018–2019 přijaly samostatně i kolektivně v rámci Euroskupiny opatření s cílem:

1. Provádět politiky, jež podpoří udržitelný růst podporující začlenění,lepší odolnost a přispějí k obnově rovnováhy a konvergenci. Výrazně pokročit s dokončováním jednotného trhu, zejména v oblasti služeb, mimo jiné finančních, digitálních, energetických a dopravních, a prováděním příslušných reforem trhu výrobků na vnitrostátní úrovni. Vzhledem k příznivým cyklickým podmínkám by všechny členské státy měly prioritně provádět reformy zaměřené na zvýšení produktivity a růstového potenciálu, zlepšování institucionálního a podnikatelského prostředí, odstraňování překážek pro investice a usnadňování inovací, podporu vytváření kvalitních pracovních míst a snižování nerovností. Členské státy se schodkem běžného účtu anebo s vysokým vnějším zadlužením by se kromě toho měly zaměřit na omezení růstu jednotkových nákladů práce a usilovat o zlepšení konkurenceschopnosti. Členské státy s velkým přebytkem běžného účtu by kromě toho měly vytvořit podmínky na podporu růstu mezd při současném respektování úlohy sociálních partnerů a prioritně zavádět opatření na usnadnění investic, podporu domácí poptávky a růstového potenciálu, což by rovněž usnadnilo opětovné vyrovnání.
2. Dosáhnout plánovaného široce neutrálního celkového fiskálního nastavení eurozóny, což přispěje k vyrovnané kombinaci politik. Dosáhnout vhodné rovnováhy mezi zajištěním udržitelnosti veřejných financí, zejména v případě vysokých podílů dluhů, a podporou ekonomiky při současném plném dodržování Paktu o stabilitě a růstu a se zohledněním fiskálního prostoru a vzájemného působení mezi členskými státy. Využít zlepšujících se hospodářských podmínek k opětovnému vybudování fiskálních rezerv při současném pokračujícím posilování růstového potenciálu. Zajistit efektivní fungování vnitrostátních rozpočtových rámců. Členské státy by měly provádět politiky na podporu investic a zlepšení kvality a složení veřejných financí mimo jiné využíváním přezkumu výdajů a zavedením spravedlivých struktur zdanění orientovaných na růst. Členské státy by měly přijmout a provádět opatření s cílem omezit zvýhodňování dluhu při zdanění a bojovat proti agresivnímu daňovému plánování, aby byly zajištěny rovné podmínky a spravedlivé zacházení s daňovými poplatníky a chráněny veřejné finance a stabilita v eurozóně. To zahrnuje další práci na společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob.

3. Provádět reformy, které podpoří tvorbu kvalitních pracovních míst, rovné příležitosti a přístup na trh práce, spravedlivé pracovní podmínky a sociální ochranu a začleňování. Reformy by se měly zaměřit na: i) spolehlivé pracovní smlouvy, jež zaměstnancům a zaměstnavatelům nabízejí flexibilitu a ochranu, v kombinaci s přiměřenou podporou během přechodného období a zamezením segmentaci trhu práce; ii) kvalitní, efektivní a inkluzivní systémy celoživotního vzdělávání a odborné přípravy zaměřené na sladění dovedností s potřebami trhu práce; iii) účinné aktivní politiky na trhu práce, jež pomohou zvýšit účast na trhu práce; iv) udržitelné a přiměřené systémy sociální ochrany, které v průběhu životního cyklu přispívají k sociálnímu začlenění i k integraci na trhu práce a reagují na nové formy zaměstnávání a pracovněprávní vztahy; v) bezproblémovou mobilitu pracovní síly ve všech profesích, odvětvích a místech; vi) účinný sociální dialog a vyjednávání o mzdách na příslušné úrovni v souladu s vnitrostátními specifiky; vii) přesunutí daňové zátěže pracovní síly, zejména osob s nízkými příjmy a druhých výdělečně činných osob, do jiných oblastí.
4. V souladu s plánem Rady pro hospodářské a finanční věci z června roku 2016 pokračovat v práci na dokončení bankovní unie v oblasti snižování a sdílení rizik, včetně evropského systému pojištění vkladů, zavedení fungujícího společného jištění pro Jednotný fond pro řešení krizí, jak bylo dohodnuto. Dále posílit Evropský systém dohledu nad finančním trhem, aby se předešlo akumulaci rizik. Přijmout opatření s cílem hmatatelně urychlit snižování míry úvěrů v selhání na základě schváleného akčního plánu Rady ECOFIN a podpořit kontrolované snižování finanční páky v členských státech s vysokou úrovní soukromého dluhu. Dále rozvinout unii kapitálových trhů za účelem podpory růstu v reálné ekonomice při současné ochraně stability finančního trhu.
5. Dosáhnout rychlého pokroku při dokončování hospodářské a měnové unie, zejména se zohledněním iniciativy Komise zahájené na podzim 2017, při plném respektování vnitřního trhu Unie a otevřeným a transparentním způsobem ve vztahu k členským státům mimo eurozónu.

V Bruselu dne

*Za Radu
Předseda nebo předsedkyně*